

O NOVI EVROPSKI MAKROSEIZMIČNI LESTVICI EMS - 92

Ina Cécić *

UDK 550.34

Evropska seizmološka komisija (ESC), natančneje delovna skupina za makroseizmične lestvice, je pred nekaj več kot sedmimi leti začela pripravljati novo makroseizmično lestvico. Čeprav je imela lestvica MSK-81 zelo širok krog uporabnikov, je bilo treba še natančneje določiti in dopolniti nekatere podrobnosti in pojme.

Skupina strokovnjakov je na čelu z nemškim seizmologom Gottfriedom Grünthalom na kongresu ESC leta 1992 predstavila novo, izboljšano in dopolnjeno verzijo intenzitetne lestvice (1). Poimenovali so jo evropska, ker so pri pripravi gradbeniškega dela navodil upoštevali predvsem tipe gradnje v Evropi.

Lestvica, ki temelji na MSK-81, ima prvič v zgodovini seizmologije v prilogi tudi knjižico navodil o njeni uporabi. Na 79 straneh so avtorji izčrpno predstavili pregled, kako določati intenzitete potresa iz sodobnih in zgodovinskih podatkov, in kakšne so pri tem omejitve. Besedilo nove lestvice spremljajo preglednice, ki zelo nazorno definirajo v njem uporabljene pojme. V prilogah so primeri, ki ponazarjajo klasifikacijo poškodb na zgradbah (fotografije poškodb, ki so jih na različnih tipih objektov povzročili močni potresi v zadnjih desetletjih), in razširjena klasifikacija objektov. Naslednja priloga so seizmogeološki pojavi, zadnji pa je natančen primer določanja intenzitete potresa.

Avtorji lestvice in spremnih besedil so R. M. W. Musson, J. Vogt, H. Tiedemann, J. Schwarz, E. Kenjebaev, M. Stucchi in A. Taubaev.

ESC je na svoji skupščini leta 1992 predlagala triletno testno obdobje za novo lestvico. Številne evropske države so jo že preizkusile predvsem pri močnejših potresih. V Sloveniji smo jo s pridom uporabili pri analizi podatkov za potrese, ki so v zadnjih letih povzročili gmotno škodo. Lestvica je vzbudila zanimanje tudi pri neevropskih strokovnjakih, ki so jo preverili po potresu v Laturu (Indija, september 1993). Ta je uničil številne vasi in zahteval skoraj 10 000 življenj (2).



Slika 1. Potres v Črni gori, Jugoslavija leta 1979 – četrta stopnja poškodb (slikovni primer, ki ponazarja klasifikacijo poškodb, je sestavni del lestvice EMS-92)
Figure 1. Earthquake in Montenegro, Yugoslavia 1979 – damage of grade 4 (examples illustrating classifications of vulnerability and damage used in the scale EMS-92)



Slika 2. Potres v Italiji leta 1980 – peta stopnja poškodb (slikovni primer, ki ponazarja klasifikacijo poškodb, je sestavni del lestvice EMS-92)
Figure 2. Earthquake in Batvano, Italy 1980 – damage of grade 5 (examples illustrating classifications of vulnerability and damage used in the scale EMS-92)

1. Grünthal, G. (ur.), 1993. European Macroseismic Scale 1992 (up-dated MSK scale). Les Cahiers de l'ECSG. Vol. 7, Conseil de l'Europe, Luxembourg, 79.
2. Cécić, I., 1994. Svetovni potresi v letu 1993. V: Vidrih, R. (ur.), Potresi v letu 1993. Seizmološki zavod Republike Slovenije, Ljubljana.